

Bemærkninger til lovforslaget

1. Lovforslagets baggrund og formål

Regeringen fremlægger en række lovforslag, der skal sikre og udbygge et konkurrencedygtigt skattesystem, som er et væsentligt parameter, når virksomheder træffer beslutning om placering af nuværende og fremtidig produktion. Et element heri er regeringens lovinitiativer til løsning af specifikke skattemæssige problemer for generationsskifte i erhvervsvirksomheder, som nærværende lovforslag er en del af. For yderligere bemærkninger herom kan der henvises til lovforslaget om nedsættelse af skattesatsen for selskaber samt virksomhedsskatteprocenten.

Nærværende forslag er en udmøntning af et af forslagene i Generations-skifteudvalgets betænkning fra 1999. Ved forslaget opfyldes desuden det tilsagn, der er afgivet af regeringen i forbindelse med Folketingets behandling af CD's beslutningsforslag nr. B 8 om etablering af pensionsordning for selvstændigt erhvervsdrivende ved afhændelse af virksomhed i forbindelse med generationsskifte.

Lovforslaget har som formål at indføre en særlig adgang for personer over 55 år, der har drevet selvstændig virksomhed i mindst 10 år, til at oprette pensionsordninger i forbindelse med virksomhedsophør.

Den berørte persongruppe er karakteriseret ved, at den igennem en længere erhvervsaktiv periode har haft erhvervsvirksomheden som økonomisk centrum for sine livsinteresser. De pågældende har typisk prioriteret investeringer i virksomheden over pensionsopsparing i traditionel forstand, og hvis der i det hele taget er foretaget sådan pensionsopsparing, er denne ofte uforholdsmæssigt beskeden sammenlignet med de oparbejdede værdier i virksomheden og med personernes hidtidige indtægtsforhold.

Ved erhvervsvirksomhedens ophør står disse personer således typisk dels med en skattepligtig fortjeneste hidrørende fra virksomheden, dels med en meget begrænset eller helt manglende pensionsopsparing. Det er med de gældende beskatningsregler for pensionsordninger relativt vanskeligt at påbegynde en massiv opsparing til pension i en alder af 55 år eller mere.

Lovforslaget går på baggrund heraf ud på at forbedre mulighederne for, at den berørte persongruppe kan anvende den skattepligtige fortjeneste fra virksomheden til at skaffe sig en efter forholdene mere passende pensionsopsparing. Lovforslaget har således i praksis den virkning, at avancebeskatningen udskydes, så den ikke falder umiddelbart ved virksomhedens ophør, men først på det tidspunkt, hvor personen vælger at påbegynde sine pensionsudbetalinger. Dette sker i kraft af, at den tidligere erhvervsdrivende kan fradrage indskuddet på en pensionsordning i samme år, som der sker beskatning af fortjenesten fra virksomheden.

2. Lovforslagets indhold

Lovforslaget går ud på at tillade en nærmere afgrænset persongruppe at anvende et beløb svarende til den skattepligtige fortjeneste ved afståelse af virksomhed, dog max. 2 mill. kr. (2001-niveau), til at oprette pensionsordninger med løbende udbetalinger og ratepensionsordninger efter særlige beskatningsregler, der tilgodeser de pågældendes særlige situation.

Lovforslaget går således ikke ud på at oprette en helt ny form for pensionsopsparing, idet dette anses for ufornødent for at tilgodese den pågældende persongruppes behov.

Efter de gældende regler skal fradragsretten for større kapitalindskud til pensionsordninger med løbende udbetalinger og ratepensionsordninger fordeles over en periode på 10 år, dog således, at der hvert år er mulighed for at fradrage 36.500 kr. (2001-niveau) - det såkaldte opfyldningsfradrag. Et éngangsindskud på 1 mill. kr. vil således medføre et fradrag på 100.000 kr. i indbetalingsåret og fradrag på 100.000 kr. i hvert af de efterfølgende 9 indkomstår. Ved et éngangsindskud på 100.000 kr. i 2001 vil fradragsretten pga. opfyldningsfradraget kun skulle fordeles over 3 indkomstår med 36.500 kr. i 2001, 36.500 kr. (reguleret) i 2002 og resten i 2003.

Efter de gældende regler er det endvidere ikke muligt at nyoprette en ratepensionsordning efter det fyldte 60. år.